
Werkingsverslag 2014

1. Woord vooraf

2014 was het tweede werkingsjaar van de nieuw samengestelde adviescommissie en tevens een verkiezingsjaar in België. Naar aanleiding van die verkiezingen in 2014 werkte de adviescommissie Vlaamse Gebarentaal in 2013 aan haar memorandum 'Recht op Vlaamse Gebarentaal'. In 2014 werd het memorandum verspreid en ging de commissie met verschillende politieke partijen in gesprek over de centrale thema's en belangrijkste uitdagingen uit het memorandum. Het memorandum vormt ook een belangrijke toetssteen voor de evaluatie van de werking van de adviescommissie de komende jaren.

In 2014 werd verder gewerkt aan een betere bekendheid en communicatie van de commissie via de ontwikkeling van een nieuwe website. De ambitie van de adviescommissie VGT om een voorbeeldfunctie op te nemen en een tweetalige website te ontwikkelen, waar VGT en Nederlands een evenwaardige plaats krijgen, brengt de nodige technische uitdagingen met zich mee. De website kreeg gaandeweg vorm, maar kon nog niet volledig afgewerkt worden in 2014. De lancering is voorzien voor 2015.

De thema's die in het werkingsjaar 2014 centraal stonden, zijn de juridische status van VGT, de tolken en media. Meer in het bijzonder werd het onderzoeksvoorstel 'de juridische status van VGT' uitgeschreven en gegund. In juni 2014 werd een lezing van professor Christian Rathmann georganiseerd over de opleiding voor dove tolken/vertalers in juni 2014.

Ik wens u veel leesplezier toe.

Maartje De Meulder
Voorzitter adviescommissie Vlaamse Gebarentaal
Mei 2015

Inhoudstafel

1.	Woord vooraf	2
2.	Opdracht	4
3.	Samenstelling	5
4.	Werking.....	8
	4.1 Herkenbaarheid en zichtbaarheid van de adviescommissie: een tweetalige website	8
	4.2 Memorandum Recht op Vlaamse Gebarentaal.....	9
	4.3 Onderzoek naar de juridische status van VGT	9
	4.4 Technische en taalkundige wijzigingen aan het decreet.....	10
	4.5 Tolken	10
	4.6 Media	111
5.	Enkele cijfers	111
6.	Projecten VGT	111
7.	Lijst van bijlagen	122
	Bijlage 1: Projectoproep 2014.....	133
	Bijlage 2: Projectoproep 2015.....	155

2. Opdracht

De samenstelling en de werking van de adviescommissie Vlaamse Gebarentaal worden geregeld op basis van het decreet houdende de erkenning van de Vlaamse Gebarentaal van 5 mei 2006 en het bijbehorende besluit van 7 september 2007.

De commissie heeft als opdracht: *“adviezen uit te brengen en voorstellen te formuleren in verband met alle aangelegenheden die betrekking hebben op of weerslag kunnen hebben op het gebruik van de Vlaamse Gebarentaal en op de ontwikkeling en zichtbaarheid van Dovencultuur. De commissie formuleert deze adviezen en voorstellen op eigen initiatief, op aanvraag van het Vlaams Parlement of van de Vlaamse Regering.”*¹

Aangezien Vlaamse Gebarentaal (VGT) gebruikt wordt in alle mogelijke omgevingen waar men taal gebruikt, is het werkingsdomein van de commissie erg uitgebreid. Hoewel de minister bevoegd voor cultuur belast is met de uitvoering van het decreet, zijn er heel wat andere beleidsdomeinen waarbinnen VGT aan bod komt. Het beleid binnen bijvoorbeeld de domeinen onderwijs, werk, media, welzijn en gelijke kansen kan van belang zijn voor het gebruik van VGT.

¹ Decreet Vlaamse Gebarentaal, artikel 3, §1.

3. Samenstelling

Bij de samenstelling van de commissie wordt met een aantal zaken rekening gehouden.² Naast de klassieke regeling voor de man-vrouwverhouding die bepaalt dat er maximaal 2/3 van de commissieleden van hetzelfde geslacht mogen zijn, is het ook verplicht minstens één vertegenwoordiger uit elk van volgende categorieën te benoemen:

- verenigingen van dove Vlaamse Gebarentaligen;
- ouders die Vlaamse Gebarentaal een plaats geven in de opvoeding van hun kind;
- personen met expertise op het vlak van onderwijs en opvoeding aan dove kinderen die gebruik maken van Vlaamse Gebarentaal;
- lesgevers Vlaamse Gebarentaal;
- personen met expertise op het vlak van tolken Vlaamse Gebarentaal-Nederlands en Nederlands-Vlaamse Gebarentaal;
- onderzoekers met expertise op het vlak van Vlaamse Gebarentaal;
- onderzoekers met expertise op het vlak van Deaf Studies;
- personen met expertise op het vlak van artistiek gebruik van gebarentaal, Dovencultuur of gebarentaalmedia.

De commissie dient voor minstens de helft uit dove Vlaamse Gebarentaligen te bestaan.

Op 1 januari 2013 ging de commissie in haar huidige samenstelling van start. Haar mandaat loopt tot eind 2016. Ongeveer de helft van de commissieleden is nieuw, de anderen kregen een verlenging van hun mandaat. Maartje De Meulder is voorzitter en Filip Verstraete ondervoorzitter. Eén van de commissieleden – Alexander Decrans - gaf in 2014 zijn ontslag waardoor de adviescommissie nu nog dertien leden telt. Het decreet stelt dat de adviescommissie uit minimaal 10 en maximaal 15 leden bestaat. De adviescommissie geeft aan dat meer expertise op het vlak van onderwijs en beleidsadvisering wenselijk is. Er werd daarom beslist om in 2015 een nieuwe oproep tot kandidaten te verspreiden.

De huidige samenstelling van de commissie is als volgt:

Naam	Expertise
De Clerck Goedele	Doof, postdoctoraal onderzoeker van het FWO-Vlaanderen aan de UGent (Centrum voor Lokale Politiek, Politieke & Sociale Wetenschappen) en visiting scholar aan de University of Manchester (Social Research with Deaf People) en aan Kyambogo University in Uganda. Onderzoeksproject rond duurzame ontwikkeling van gebarentaalgemeenschappen in Vlaanderen, het Verenigd Koninkrijk en Uganda. Onderzoeksexpertise en -ervaring in de sociale wetenschappen en deaf studies rond thema's van onderwijs, emancipatie en identiteitsdynamieken, dove vormen van kennis en leren, gelijke kansen en duurzame ontwikkeling.
De Durpel Hannes	Doof, onderzoeksassistent (halftijds corpusproject VGT aan de Universiteit Gent, halftijds lexicografisch onderzoeksproject bij Vlaams GebarentaalCentrum vzw), voorzitter Jong-Fevlado, lid Raad van Bestuur en Algemene Vergadering Fevlado vzw en Fevlado-Diversus vzw en medeoprichter en lid Algemene Vergadering Visual Box vzw.

² Decreet VGT, artikel 3

De Meulder Maartje (voorzitter)	Doof, doctoraal onderzoeker aan de Universiteit van Jyväskylä in Finland. Onderzoek naar de wettelijke erkenning van de identiteit, talen en culturen van Sign Language Peoples en de structurele barrières bij het bereiken van deze erkenning. Voormalig medewerker Belangenbehartiging Fevlado, voormalig educatief medewerker Fevlado-Diversus, mede-oprichter DAF, indiener van de petitie voor de erkenning van VGT, voorzitter van het Vlaams GebarentaalCentrum vzw, lid van de WFD expertengroep Human Rights.
Deschildre Dennis	Doof, student 1 ^{ste} bachelor Elektronica-ICT te Odisee Gent, lid van de Algemene Vergadering van Fevlado, vader van een zoon die tweetalig (VGT/NL) wordt opgevoed, oprichter van DeafLAN (computerclub voor Dove jongeren) en Ghent Knights (Dove bordspellenclub in het Gentse), lid van Visual Box, deelnemer cursus Deafhood van Fevlado.
Matthijs Liesbeth	Horend, orthopedagoge en systeemtherapeute, medewerker in de cel Belangenbehartiging van Fevlado, medewerker van 't Signaal vzw en vrijwillig doctoraatsonderzoeker verbonden aan de VUB. Beroepsactiviteiten voornamelijk met betrekking tot informatieverstrekking en ondersteuning in het implementeren van een bilinguaal-biculturele opvoedingsvisie bij ouders van dove kinderen in de voorschoolse periode en lobbywerk hiervoor. Onderzoekservaring rond de rol van VGT en visuele communicatiestrategieën in de vroegtijdige interactie tussen (voornamelijk horende) moeders en hun dove of slechthorende baby's en peuters, en de ervaringen van ouders met dove kinderen over opvoeding en keuzes in de eerste levensjaren. Praktijkervaring in het lesgeven en ontwikkelen van leerlijnen in een bilinguaal-bicultureel onderwijsprogramma, en het inrichten van cursussen VGT en visuele communicatie voor horende gezinsleden van dove kinderen.
Rijckaert Jorn	Doof, coördinator cel Belangenbehartiging Fevlado, medeoprichter en voorzitter van de vereniging van Vlaamse dove filmmakers Visual Box vzw, expertise op het vlak van toegankelijke media en gemeenschapsmedia voor doven en Vlaamse Gebarentaligen, gespecialiseerd in "Deaf Cinema", master in Toegepaste Economische Wetenschappen richting Marketing aan de Universiteit Gent en master in de Filmstudies en Visuele Cultuur aan de Universiteit Antwerpen.
Van Herreweghe Mieke	Horend, taalkundige (professor aan de Universiteit Gent) met expertise in onderzoek naar en onderwijs van VGT, stichtend lid en voormalig voorzitter van het Vlaams GebarentaalCentrum vzw, diploma tolk VGT.
Van Hoorebeke Andy	Doof, ICT-expert (netwerk, systeembeheer en security) bij VVSG. Dove ouders van twee dove kinderen die opgevoed worden in VGT. Voorzitter van DOV (Dove Ouders Vlaanderen) en lid van algemene vergadering van Fevlado.
Vercruysse Kathleen	Doof, BA in Deaf-studies & sociologie (Gallaudet Universiteit, Washington DC), moeder van twee dove kinderen, journaaltolk VGT voor Karrewiet, het jeugdjournaal van Ketnet bij VRT, super-expert VGT bij SELOR, medewerker participatieproject betreffende ouders van dove kinderen (Deaf Role Model)

	<p>met VUB, UGent, 't Signaal vzw en Fevlado vzw, bestuurslid van DOV - Dove Ouders Vlaanderen, bestuurslid van kinderclub de Dolfijntjes Brugge, bestuurslid van Nowedo Brugge, bestuurslid Gebarencommissie VGT Brugge, actief lid van Visual box vzw, voormalig leerkracht VGT bij het volwassenenonderwijs SNT Brugge, voormalig leerkracht Dovencultuur/VGT in basis- & secundair onderwijs en MPI bij het Koninklijk Medisch Pedagogisch Instituut Spermalie (2008-2011) en bij het Koninklijk Orthopedagogisch Centrum Antwerpen (2005-2010), voormalig educatief medewerker van Fevlado-Diversus (2005-2007), ex-voorzitter van Jong-Fevlado, (bestuurs)lid van verschillende dovenverenigingen (Vlaams en internationaal) en lid van EUD, European Union of the Deaf.</p>
Vermeerbergen Myriam	<p>Horend, al bijna 25 jaar bezig met onderzoek naar de grammatica van de Vlaamse Gebarentaal en betrokken bij andere vormen van taalkundig onderzoek omtrent VGT, bij cross-linguïstisch gebarentaal-onderzoek en bij onderzoek naar de relatie tussen gebarentalen en gesture. Onderzoek, redactie en regie-assistentie voor "Een Wereld van Gebaren", 26-delige reeks tv-programma's over gebarentaal en de Dovengemeenschap in Vlaanderen. Vele publicaties over VGT, gebarentalen en gebarentaalkunde in het algemeen en ook, in mindere mate, over socio-culturele aspecten van Doof-zijn. Momenteel verantwoordelijk voor de integratie van VGT in de Bachelor Toegepaste Taalkunde en de Master in het Tolken van de KU Leuven, campus Antwerpen. Mede-oprichtster en ex-voorzitter Vlaams Gebarentaal-Centrum, medeoprichtster Sign Language Linguistics Society, expert gebarentaalkunde voor de Wereldfederatie van Doven (WFD). Ruime ervaring in het onderwijzen over de grammatica van VGT en over gebarentaal-kunde (ook aan gebarentaligen). Docente (ZAP) aan de KU Leuven, faculteit Letteren in Antwerpen.</p>
Verstraete Filip (ondervoorzitter)	<p>Doof, vader van drie dove kinderen, dove familie, medewerker Belangenbehartiging en voorzitter van Fevlado, expertise rond toegankelijkheid, tolken, Dovencultuur en dovenonderwijs. Sterk netwerk van dovenclubs en dovenorganisaties. Kent dovensport-situatie perfect, voormalig deelnemer aan nationale en internationale competities. Bestuurslid van Vlaams GebarentaalCentrum vzw en lid van de expertengroep "Toegankelijkheid" van de Wereldfederatie van Doven (WFD) en de Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap (Federale overheid).</p>
Verstraete Geert	<p>Doof, vader van dove kinderen, dove familie, lesgever Vlaamse Gebarentaal bij SNT – volwassenenonderwijs Brugge, lid van sociaal-culturele dovenvereniging Brugge 'Kompas', coördinator West-Vlaamse Gebarencommissie, bestuurslid van het Vlaams GebarentaalCentrum vzw.</p>
Vlerick Serge	<p>Doof, ex-bestuurslid van een dovenclub, voormalig medewerker bij Fevlado, voormalig educatief medewerker bij 't Signaal, medewerker bij het uitwerken van de leerlijnen VGT, docent VGT in de tolkenopleiding van de VSPW te Gent en te Mechelen, acteur en TV-tolk bij Karrewiet.</p>

4. Werking

2014 was het zesde volledige werkingsjaar van de adviescommissie Vlaamse Gebarentaal. De algemene vergadering van de adviescommissie Vlaamse Gebarentaal kwam in 2014 achtmaal samen namelijk op 24 januari, 14 februari, 3 april, 16 mei, 6 juni, 16 september, 14 november en 5 december. Het secretariaat van de algemene vergadering van de adviescommissie werd waargenomen door de afdeling VOLC van het agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen.

In 2014 waren twee subcommissies actief: de subcommissie tolken en de subcommissie media. Deze subcommissies zijn kleinere, flexibele werkgroepen telkens samengesteld uit een aantal vertegenwoordigers van de adviescommissie en soms aangevuld met externe experts of afgevaardigden. De subcommissies formuleren elk adviezen en voorstellen binnen hun thema, die vervolgens worden bekrachtigd en gecommuniceerd door de adviescommissie. De subcommissie tolken kwam driemaal samen, de subcommissie media eenmaal. Er werden plannen geformuleerd om een subcommissie dove tolken op te richten.

De werking van de subcommissies en de positie ten aanzien van de adviescommissie werd in de loop van 2014 geëvalueerd. De praktische organisatie en administratieve opvolging van de subcommissies vormen de verantwoordelijkheid van de coördinator van de subcommissie. Dit vraagt veel tijd en energie, waardoor de coördinator minder aandacht kan besteden aan de inhoud. Bovendien wordt vastgesteld dat discussies die in de subcommissies gevoerd worden vaak opnieuw gevoerd worden tijdens de plenaire vergadering van de adviescommissie VGT. Om die redenen wordt ervoor gekozen om niet langer met afzonderlijke subcommissies te werken, maar themaverantwoordelijken aan te duiden binnen de adviescommissie. Indien nodig worden externe deskundigen uitgenodigd op de plenaire vergadering van de adviescommissie VGT om een thema toe te lichten.

Hieronder volgt een meer gedetailleerd overzicht van de belangrijkste thema's en initiatieven die in 2014 door de adviescommissie op de agenda werden geplaatst. In 2014 werden door het Vlaams Parlement of de Vlaamse Regering geen specifieke adviesvragen aan de adviescommissie VGT geformuleerd.

4.1 Herkenbaarheid en zichtbaarheid van de adviescommissie: een tweetalige website

Om de werkzaamheden van de adviescommissie meer in de kijker te zetten en de zichtbaarheid van de commissie te verhogen, werd in 2013 beslist om een website te ontwikkelen voor de adviescommissie Vlaamse Gebarentaal. Deze ontwikkeling wordt voor 15 000 euro medegefinancierd in het kader van een project e-cultuur.

De website moet de adviescommissie een sterkere profilering geven en de communicatie met de doelgroepen vereenvoudigen. De adviescommissie heeft een voorbeeldfunctie. Daarom moeten VGT en Nederlands een evenwaardige plaats krijgen op de website. De sfeer van de website moet aantrekkelijk zijn en betrokkenheid uitstralen.

Ook wat de vertalingen naar VGT betreft, wil de adviescommissie een voorbeeldfunctie opnemen. Vertalingen gebeuren bij voorkeur door dove vertalers. Belangrijke punten bij de filmpjes in VGT zijn dat de armen en handen scherp worden weergegeven, dat het beeld niet te vermoeiend mag zijn voor de ogen en dat een vaste, herkenbare achtergrond wordt gebruikt. Voor de vertalingen werd een samenwerking aangegaan met Visual Box.

De procesbegeleiding en bouw van de website gebeurt door kañoo – waarmee de Vlaamse overheid een raamcontract afsloot voor het bouwen van haar websites – en wordt nauwgezet opgevolgd door de administratie en de ad-hoc werkgroep website van de adviescommissie, waarin 5 commissieleden zetelen.

In de loop van 2014 werd verder gewerkt aan de website van de adviescommissie: de websiteteksten werden geschreven en naar VGT vertaald en er werd gezocht naar de meest geschikte lay-out voor de tweetalige (Nederlands/Vlaamse Gebarentaal) website. Het afstemmen van de verwachtingen/ambities van de adviescommissie ten aanzien van de website (o.a. de tweetaligheid van de website) en de mogelijkheden van het kañoo platform waarbinnen de website ontwikkeld wordt, is een moeilijke oefening. Gaandeweg moeten er oplossingen gezocht worden voor technische problemen die de ontwikkeling van een tweetalige website in de weg staan. Hierdoor kon de website niet afgewerkt worden in 2014. De website wordt in 2015 afgewerkt en gelanceerd.

4.2 Memorandum Recht op Vlaamse Gebarentaal

In 2013 werd naar aanleiding van de verkiezingen in 2014 door de adviescommissie Vlaamse Gebarentaal hard gewerkt aan een memorandum. Als prioritair thema werd in het memorandum en de correspondentie hieromtrent verwerving van VGT door dove baby's en kinderen naar voor geschoven. Verder kwamen vrije tijd, onderwijs, onderzoek, anderstalige doven, tolken, cultuur, dove media, juridische status en inspraak en betrokkenheid als thema's aan bod. Dit memorandum zal ook als nulmeting gebruikt worden om het beleid in de komende jaren op te volgen en te evalueren. De thema's zullen in de komende jaren meer in detail worden uitgewerkt in adviezen.

Het memorandum werd in december 2013 verstuurd naar pers, politici, administraties, dovenorganisaties, dovenscholen en andere partners en belanghebbenden. In het voorjaar 2014 ging de adviescommissie in gesprek met verschillende vertegenwoordigers van politieke partijen (onder andere NV-A, Groen en Open VLD) over de thema's uit haar memorandum. Het memorandum werd begin 2014 ook naar Vlaamse Gebarentaal vertaald.

4.3 Onderzoek naar de juridische status van VGT

Het is de wens van de adviescommissie dat verwervingsplanning meer aan bod zou komen in een Vlaamse Gebarentaalbeleid. Dit gaat in essentie over het recht van dove kinderen en horende en dove ouders op informatie in VGT en recht op VGT-onderwijs en –vorming. Bilinguaal-bicultureel onderwijs en een structureel aanbod van cursussen VGT voor horende ouders van dove kinderen vormen hierbij de prioriteiten. De vragen naar meer aandacht voor het recht op verwerving van VGT en naar een juridisch-wetenschappelijk onderzoek hieromtrent, werden uitgebreid toegelicht in het memorandum dat de adviescommissie uitbracht in december 2013.

Om deze doelstelling te realiseren is een juridisch onderzoek naar de verschillende mogelijkheden om de status van VGT meer te bestendigen noodzakelijk. Het thema en de onderzoeksmogelijkheden werden in de loop van 2013 onderzocht. Zo vond onder andere een verkennend gesprek plaats met doctor in de rechten Jan Clement, wetenschappelijk medewerker aan de KU Leuven en gespecialiseerd in taalwetgeving. Na dit gesprek werd duidelijk dat taal binnen de Belgische context een bijzonder gevoelig thema is, maar er verschillende mogelijkheden lijken te bestaan om VGT meer te verankeren. Er kan bijvoorbeeld meer ingezet worden op het recht op VGT voor dove baby's geboren in horende gezinnen en andere thema's die bij de evaluatie van het decreet houdende de erkenning van de Vlaamse Gebarentaal in 2012 aan bod kwamen.

Eind augustus 2014 werd een voorstel ingediend voor een kortlopend onderzoek naar de juridische status van Vlaamse Gebarentaal. Minister van Cultuur Gatz keurde het voorstel midden november 2014 goed. Begin december 2014 werd een bestek verstuurd naar verschillende onderzoeksinstituten. Kandidaten konden tegen uiterlijk 15 december 2014 een offerte indienen. Er werd één offerte ingediend door de onderzoeksgroep van Stefan Sottiaux van de K.U.Leuven. Het onderzoek werd na positief advies van een gunningscommissie aan de onderzoeksgroep van Stefan Sottiaux gegund voor een budget van 45 000 euro. Het onderzoek gaat begin 2015 van start en zal opgevolgd worden door een stuurgroep.

Het onderzoek wil:

1. een goed zicht krijgen op de huidige juridische mogelijkheden en de stand van zaken voor de Vlaamse Gebarentaalgebruiker;
2. een benchmarking van de in andere landen of regio's gebruikte juridische instrumenten om een minderheidstaal als VGT te verankeren, rekening houdend met de specifieke politiek-taalkundige mogelijkheden in ons land;
3. weten aan welke voorwaarden een nieuw decreet inzake VGT zou moeten voldoen om in de komende jaren progressie te boeken op het vlak van de rechten van de Vlaamse gebarentaalgebruiker, in de eerste plaats de dove kinderen en jongeren.

Het onderzoeksteam wordt aangestuurd door een stuurgroep, samengesteld uit afgevaardigden van het ministerie cultuur, jeugd, sport en media, de adviescommissie VGT en eventueel andere relevante experts. Het onderzoek moet afgerond zijn op 1 februari 2016. Er wordt een eindrapport verwacht waarin een overzicht van zowel de juridische als de praktische mogelijkheden wordt weergegeven en concrete beleidsaanbevelingen geformuleerd worden.

4.4 Technische en taalkundige wijzigingen aan het decreet

Op een overleg tussen de adviescommissie VGT, de administratie en het kabinet in 2013, bleek de timing voor een uitgebreide decreetswijziging binnen de vorige legislatuur te krap om deze voldoende juridisch-wetenschappelijk te onderbouwen en hierover voldoende politiek debat toe te laten. Ook strikte budgettaire beperkingen speelden een rol.

Na de evaluatie van het decreet van 5 mei 2006 houdende de erkenning van de Vlaamse Gebarentaal die in 2012 werd opgestart en na overleg met de stakeholders, de adviescommissie Vlaamse Gebarentaal en het kabinet, werd in april 2013 besloten in een eerste fase enkel een aantal technische en taalkundige wijzigingen aan het decreet voor te stellen. Het gaat om de voorwaarden betreffende de samenstelling van de adviescommissie (aantal terugbrengen van 15 naar minimum 10 leden en herschrijving van de competenties), een wijziging in de opdrachten van het kenniscentrum en het gebruik van juiste schrijfwijzen. Op 28 maart 2014 bekrachtigde de Vlaamse Regering deze wijziging van het decreet. Aansluitend op de decreetswijziging werd ook een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende de wijziging van artikel 6 en artikel 18 van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 september 2007 tot uitvoering van het decreet Vlaamse Gebarentaal voorbereid. Op 20 december 2013 werd hierover een advies gevraagd aan de inspectie van financiën (IF). IF gaf begin januari 2014 een positief advies. Op 4 april 2014 keurde de Vlaamse Regering, na adviezen van de SARC en de Raad van State, het gewijzigde uitvoeringsbesluit definitief goed.

4.5 Tolken

Verschillende thema's met betrekking tot tolken kwamen in 2014 aan bod, zowel in de subcommissie tolken als in de algemene vergaderingen van de adviescommissie. Hieronder volgt een kort overzicht van de besproken thema's.

In Vlaanderen bestaat momenteel geen **opleiding voor en erkenning van dove tolken**. Er is echter wel een grote nood aan opleidingsmogelijkheden voor deze doelgroep. De adviescommissie VGT wil onderzoeken hoe op korte en lange termijn ingespeeld kan worden op deze noden tot opleiding. In Duitsland staat men op dit vlak al een stuk verder. Aan de universiteit van Hamburg werd namelijk een opleiding voor dove tolken ontwikkeld. Professor Christian Rathmann is de drijvende kracht achter deze opleiding en kwam tijdens een lezing op 21 juni 2014 vertellen over zijn ervaringen en de opleiding. Aansluitend volgde er een debat over de situatie in Vlaanderen.

Het **beroepskwalificatiedossier Vertalers/Tolken** werd uitgebreid besproken tijdens de vergaderingen van de adviescommissie VGT en de subcommissie tolken. De adviescommissie kwam niet tot een algemeen gedragen standpunt over dit thema. Er werd bijgevolg nog geen officieel advies uitgeschreven. Eind 2014 bleek ook dat de ontwikkeling van het dossier stilgevallen was omwille van een personeelswissel bij het Agentschap Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming. Dit thema wordt in 2015 verder opgevolgd.

De overheid subsidieert het budget voor het financieren van **tolken in de leefsituatie**. Eind 2014 was er een tekort aan budget voor tolkuren in de leefsituatie (L-uren). De Dovengemeenschap kon daardoor gedurende de laatste weken van 2014 geen beroep meer doen op een tussenkomst voor tolken in de privésfeer. De adviescommissie Vlaamse Gebarentaal schreef in december 2014 een brief aan minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Jo Vandeurzen met de vraag om het systeem te evalueren en een geschikte oplossing te zoeken.

Eind december 2014 verscheen het rapport van de Vlaamse Ombudsdienst 'Uitputting budget tolkuren leefsituaties Dovengemeenschap', waarin aanbevolen wordt aan de adviescommissie Vlaamse Gebarentaal advies te vragen met betrekking tot dit probleem. De adviescommissie bracht een officieel advies uit op 12 januari 2015.

Tot slot kwamen ook het inschakelen van **tolken in het kleuter- en basisonderwijs** en tolken International Sign aan bod tijdens de vergaderingen van de adviescommissie VGT.

4.6 Media

In 2014 kwam het thema media tijdens één vergadering van de subcommissie media en verschillende vergaderingen van de adviescommissie aan bod. De focus lag hierbij op de beheersovereenkomst van de VRT. Zowel de evaluatie van het VRT-aanbod in VGT van de voorbije jaren als de opmaak van de nieuwe beheersovereenkomst van de VRT werden uitgebreid besproken. Er werd geen officieel advies uitgebracht door de adviescommissie VGT. Begin 2015 leverde de adviescommissie wel input voor de stakeholdersbevraging in het kader van de opmaak van de nieuwe beheersovereenkomst.

5. Enkele cijfers

In 2014 vergaderde de algemene adviescommissie achtmaal, waren er in totaal vier bijeenkomsten van de subcommissies (tolken en media) en één van de werkgroep website en vier over het memorandum van de adviescommissie. In totaal werden 15 835,51 euro werkingsmiddelen uitgegeven voor volgende kosten van de adviescommissie:

- 11 463,47 euro voor presentiegelden voor de commissieleden;
- 4 372,04 euro voor tolkprestaties.

6. Projecten VGT

Het decreet Vlaamse Gebarentaal voorziet de mogelijkheid om projecten te ondersteunen die bijdragen tot de maatschappelijke verankering van VGT. Op basis van artikel 7 van het decreet wordt jaarlijks een projectoproep gelanceerd.

Het uitvoeringsbesluit bepaalt dat de commissie jaarlijks een advies geeft in verband met het thema dat in aanmerking komt voor subsidiëring. Na advies van de commissie besliste de minister eind november 2013 om voor 2014 een oproep te lanceren voor projecten die Vlaamse Gebarentaal voor dove kinderen en jongeren centraal stellen (bijlage 1). De projectoproep voor 2014 werd eind november 2013 verspreid via verschillende kanalen van de Dovengemeenschap. Er werden in 2014 zes aanvragen ingediend voor ondersteuning van projecten Vlaamse Gebarentaal.

De ingediende projectvoorstellen werden op de bijeenkomst van 14 februari 2014 door de adviescommissie beoordeeld aan de hand van een aantal criteria: de kwaliteit van de inhoud en van de begroting, de haalbaarheid, de beoogde doelgroep, de sensibiliserende kracht, de positieve uitstraling en het structureel effect van het project. Op voorstel van de adviescommissie kende de minister aan twee projecten een subsidie toe van in totaal 39 000 euro.

Aanvrager	Titel project	Toegekende subsidie
Piramime vzw	Drieluik	€ 13 569
Visual Box vzw	Televisieprogramma: Professor Doof & (S)Tom	€ 25 431
Totaal		€ 39 000

Eind 2014 adviseerde de commissie om de viering van '10 jaar erkenning Vlaamse Gebarentaal' die plaatsvindt op 26 april 2016 centraal te plaatsen in de projectoproep 2015. De minister verklaarde zich akkoord met dit voorstel en eind 2014 werd de projectoproep 2015 via verschillende kanalen verspreid. Projectvoorstellen moesten worden ingediend tegen 9 februari 2015 (bijlage 2).

7. LIJST VAN BIJLAGEN

1. Projectoproep: Projecten Vlaamse Gebarentaal 2014
2. Projectoproep: Projecten Vlaamse Gebarentaal 2015

Bijlage 1: Projectoproep 2014

Projecten Vlaamse Gebarentaal 2014

Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, mevrouw Joke Schauvliege, doet een oproep voor projecten in het kader van het decreet houdende de erkenning van de Vlaamse Gebarentaal.

Inhoud

Voor 2014 kunnen projecten ingediend worden die sensibiliseren en bijdragen tot de maatschappelijke verankering van de Vlaamse Gebarentaal. Het thema voor de projecten voor 2014 is: **Vlaamse Gebarentaal voor dove kinderen en jongeren.**

Volgende richtlijnen worden meegegeven:

- Het gaat om projecten die de kennis van en/of het gebruik van Vlaamse Gebarentaal bij dove kinderen en jongeren stimuleren;
- Het kan hierbij zowel om educatieve, artistieke als vrijetijdsprojecten gaan.

Organisaties die binnen dit thema een project willen realiseren kunnen een subsidie aanvragen.

Dossier

Om in aanmerking te komen voor subsidiëring omvat de aanvraag minstens volgende elementen:

- De nodige identificatiegegevens van de aanvragers (naam, adres, ondernemingsnummer telefoon, fax en e-mailadres van de organisatie). Feitelijke verenigingen en natuurlijke personen komen niet in aanmerking voor subsidiëring.
- De namen en contactgegevens van de verantwoordelijken.
- Het rekeningnummer van de organisatie (onder de vorm van de IBAN- en BIC-code).
- Een algemene beschrijving van het initiatief, met ten minste de volgende elementen:
 - o inhoud van het project;
 - o doelstellingen van het project;
 - o doelgroep van het project;
 - o concrete realisaties die het project beoogt;
 - o fasering en duur van de subsidiëringstermijn die men wil verkrijgen en die maximaal 12 maanden mag bedragen;
 - o een gemotiveerde raming van inkomsten en uitgaven, met aanduiding en bestemming van de gewenste ondersteuning. Als er tot extra middelenverwerving overgegaan wordt, moet dit duidelijk omschreven worden.

Indienen

De projecten moeten ingediend worden door organisaties met rechtspersoonlijkheid vóór 1 februari 2014. De poststempel of afgiftebewijs geldt als datumbewijs.

De aanvragen worden ingediend op volgend adres:

Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen

t.a.v. Sarah Meys/ Marie-Anne van Hijfte

Arenbergstraat 9

1000 Brussel

Bezorg ook een digitale versie van de aanvraag via marieanne.vanhijfte@cjsm.vlaanderen.be

Procedure

De ingediende projecten worden aan de adviescommissie Vlaamse Gebarentaal voorgelegd. De minister neemt een beslissing over de toekenning van de subsidies, na advies van de adviescommissie. Deze beslissing wordt nog voorgelegd aan de Inspectie van Financiën. Wanneer deze gehele procedure is afgerond, in de loop van de maand april, ontvangen de organisaties die een aanvraag ingediend hebben een gemotiveerd antwoord. De uitbetaling van eventueel toegekende subsidies gebeurt in twee schijven: een eerste schijf van 80% van de toegekende subsidie wordt onmiddellijk uitbetaald, het resterend saldo van 20% wordt uitbetaald nadat de administratie heeft vastgesteld dat de subsidie gebruikt werd waarvoor ze bedoeld is. Om dit vast te stellen verwachten we uiterlijk twee maand na afloop van het project een inhoudelijk en financieel verslag van het project.

Voor meer informatie en bijkomende inlichtingen kan u terecht op bovenstaand adres of telefonisch op 02 553 42 36 of via e-mail: marieanne.vanhijfte@cjsm.vlaanderen.be.

Bijlage 2: Projectoproep 2015

Projecten Vlaamse Gebarentaal 2015

Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, de heer Sven Gatz, doet een oproep voor projecten in het kader van het decreet houdende de erkenning van de Vlaamse Gebarentaal.

Inhoud

Voor 2015 kunnen projecten ingediend worden die sensibiliseren en bijdragen tot de maatschappelijke verankering van de Vlaamse Gebarentaal.

Op 26 april 2016 viert de Dovengemeenschap het tienjarig bestaan van het decreet en de erkenning van de Vlaamse Gebarentaal. Het decreet en de erkenning zijn een belangrijke mijlpaal voor de Dovengemeenschap. Tien jaar later is er echter nog heel wat werk aan de winkel. Binnen veel beleidsdomeinen is het recht op Vlaamse Gebarentaal immers nog geen vaststaand feit. Over de knelpunten en de toekomstige uitdagingen met betrekking tot het recht op Vlaamse Gebarentaal kunnen we meer lezen in het memorandum 2014-2019 dat de adviescommissie Vlaamse Gebarentaal naar aanleiding van de verkiezingen 2014 schreef.

2016 is daarom het uitgelezen moment om de Vlaamse Gebarentaal en de gebarentaligen extra en ruim onder de aandacht te brengen in Vlaanderen. De Vlaamse Gebarentaalgemeenschap plant alvast verschillende activiteiten en festiviteiten om deze gebeurtenis in de kijker te plaatsen. Deze feestelijke gebeurtenis wordt tevens ondersteund aan de hand van de projectoproep 2015.

Volgende *richtlijnen* worden meegegeven. Het gaat om projecten die

- een bijdrage leveren aan de viering van '10 jaar erkenning Vlaamse Gebarentaal'. Hierbij wordt in het bijzonder een oproep gedaan voor kunstzinnige projecten: poëzie, toneel, film, literatuur, ...

en/of

- een ruim publiek informeren over Vlaamse Gebarentaal en/of sensibiliseren omtrent 'het recht op Vlaamse Gebarentaal' in de verschillende beleidsdomeinen.

Organisaties die binnen deze projectoproep een project willen realiseren kunnen een subsidie aanvragen.

Dossier

Om in aanmerking te komen voor subsidiëring omvat de aanvraag minstens volgende elementen:

-
- De nodige identificatiegegevens van de aanvragers (naam, adres, ondernemingsnummer telefoon, fax en e-mailadres van de organisatie). Feitelijke verenigingen en natuurlijke personen komen niet in aanmerking voor subsidiëring.
 - De namen en contactgegevens van de verantwoordelijken.
 - Het rekeningnummer van de organisatie (onder de vorm van de IBAN- en BIC-code).
 - Een algemene beschrijving van het initiatief, met ten minste de volgende elementen:
 - o inhoud van het project;
 - o doelstellingen van het project;
 - o doelgroep van het project;
 - o concrete realisaties die het project beoogt;
 - o fasering en duur van de subsidiëringstermijn die men wil verkrijgen en die maximaal 12 maanden mag bedragen;
 - o een gemotiveerde raming van inkomsten en uitgaven, met aanduiding en bestemming van de gewenste ondersteuning. Als er tot extra middelenverwerving overgegaan wordt, moet dit duidelijk omschreven worden.

Indienen

De projecten moeten ingediend worden door organisaties met rechtspersoonlijkheid vóór 1 februari 2015. De poststempel of afgiftebewijs geldt als datumbewijs.

De aanvragen worden ingediend op volgend adres:

Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen

t.a.v. Sarah Beernaert

Arenbergstraat 9

1000 Brussel

Bezorg ook een digitale versie van de aanvraag via sarah.beernaert@cjsm.vlaanderen.be

Procedure

De ingediende projecten worden aan de Adviescommissie Vlaamse Gebarentaal voorgelegd. De minister neemt een beslissing over de toekenning van de subsidies, na advies van de Adviescommissie. Deze beslissing wordt nog voorgelegd aan de Inspectie van Financiën. Wanneer deze gehele procedure is afgerond, voorzien in de loop van de maand april, ontvangen de organisaties die een aanvraag ingediend hebben een gemotiveerd antwoord. De uitbetaling van eventueel toegekende subsidies gebeurt in twee schijven: een eerste schijf van 80% van de toegekende subsidie wordt onmiddellijk uitbetaald, het resterend saldo van 20% wordt uitbetaald nadat de administratie heeft vastgesteld dat de subsidie gebruikt werd waarvoor ze bedoeld is. Om dit vast te stellen verwachten we uiterlijk twee maand na afloop van het project een inhoudelijk en financieel verslag van het project.

Voor meer informatie en bijkomende inlichtingen kan u terecht op bovenstaand adres of telefonisch op 02 553 69 89 of via e-mail: sarah.beernaert@cjsm.vlaanderen.be

